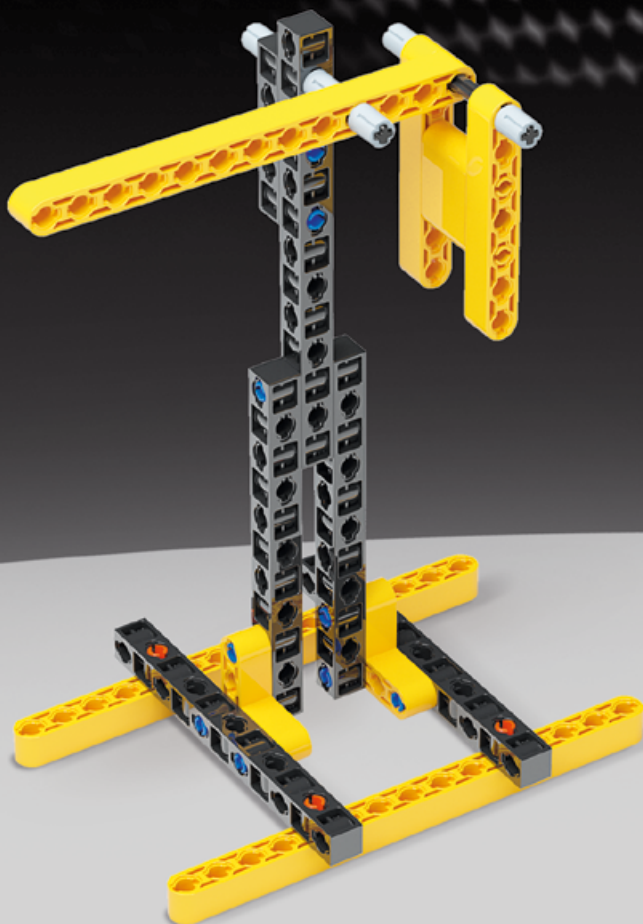

MECHANIKUS Műhely

DARUK ÉS EMELŐSZERKEZETEK

Modellek 1 - 30

- 1 - Két rúd egymásra illesztése
- 2 - Rudak egymásra illesztése 2 pöcckel
- 3 - Rudak illesztése
- 4 - Három rúd egymásra illesztése
- 5 - Rudak illesztése merőlegesen
- 6 - Sarokelem illesztése
- 7 - Építs rudakból négyzetet
- 8 - Négy rúd egymásra illesztése
- 9 - Építs téglatestet
- 10 - Építs egyszerű hidat
- 11 - Fogaskerek rögzítése rúdon
- 12 - Csigák alkalmazása
- 13 - Építs emelőt 1: harapófogó
- 14 - Építs emelőt 2: diótörő
- 15 - Építs emelőt 2: talicska
- 16 - Építs emelőt 3: csipesz
- 17 - Építsd meg az emelőt forgásponttal és súllyal
- 18 - Építs és tesztelj mechanikai előnnyel rendelkező emelőt
- 19 - Építs és tesztelj mechanikailag semleges emelőt
- 20 - Építs és tesztelj mechanikailag előnytelen emelőt
- 21 - Építs mérleget
- 22 - Építs és tesztelj mérleghintát
- 23 - Építs tesztlárványt fordított forgatáshoz
- 24 - Építs és tesztelj előrehaladó forgatást
- 25 - Építs és tesztelj váltakozó mozgást
- 26 - Építsd és vizsgáld meg a merőleges forgatást
- 27 - Építs egy függőleges sebességváltót
- 28 - Építs egy vízszintes-függőleges sebességváltót
- 29 - Ősi háborús gépezet: faltörő kos
- 30 - Építs manuális váltót fogaskerekkel

FIGYELEM!

A játék 8 éves vagy annál idősebb gyermekek részére ajánlott. A csomag tartalmazza a leírásokat a szülők részére.

Olvasd el figyelmesen a használati útmutatót és őrizd meg a jövőbeni hivatkozás végett.

MAGYARORSZÁGRA
IMPORTÁLJA ÉS FORGALMAZZA:

Modell & Hobby Kft.

1033 Budapest, Szőlőkert u. 4/b.

Tel.: +36 1 431 7451

www.modellhobby.hu

GYÁRTÓ:

Clementoni S.p.A.

Zona Industriale Fontenoce s.n.c.

62019 Recanati (MC) - Italy

Tel.: +39071 75811

www.clementoni.com

Clementoni®

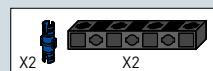
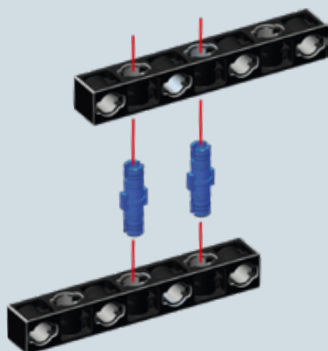
1 Két rúd egymásra illesztése

Összeszerelt rudak

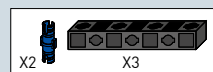
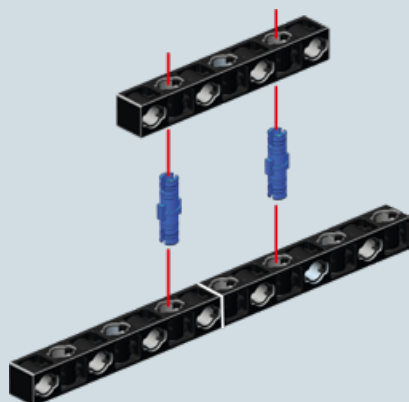
2 Rudak egymásra illesztése két pöccökkel

A 2 pöccök nagyon erős!

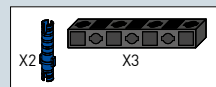
Összeszerelt rudak

3 Rudak illesztése

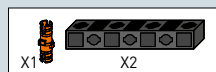
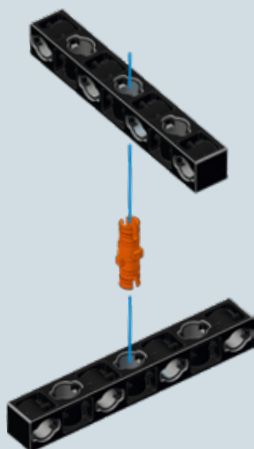

Összeszerelt rudak

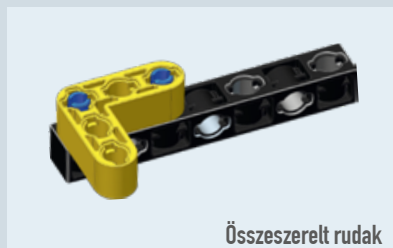
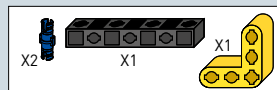
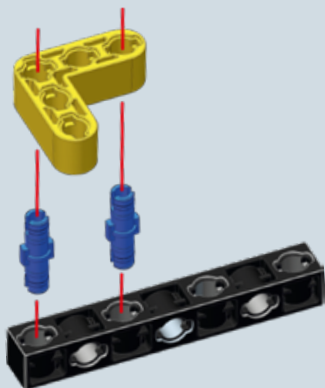
4 Három rúd egymásra illesztése

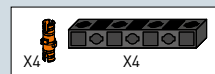
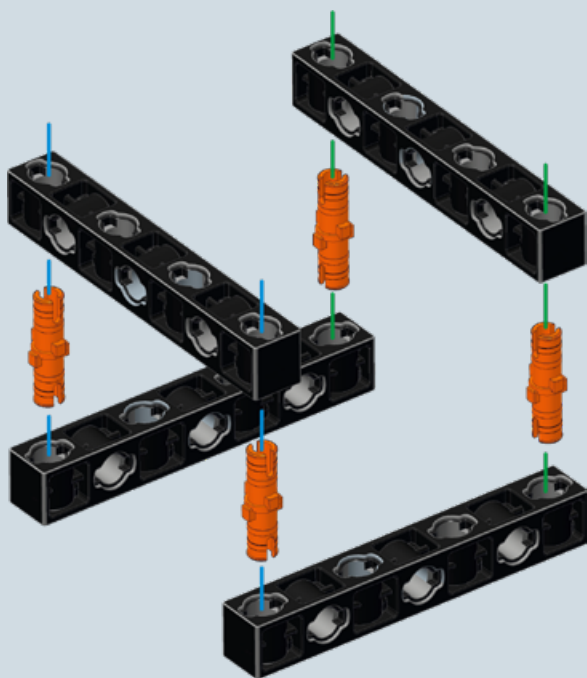
5 Rudak illesztése merőlegesen

6 Sarokelem illesztése

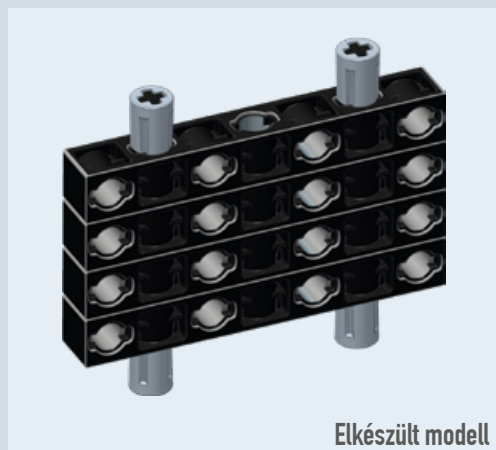
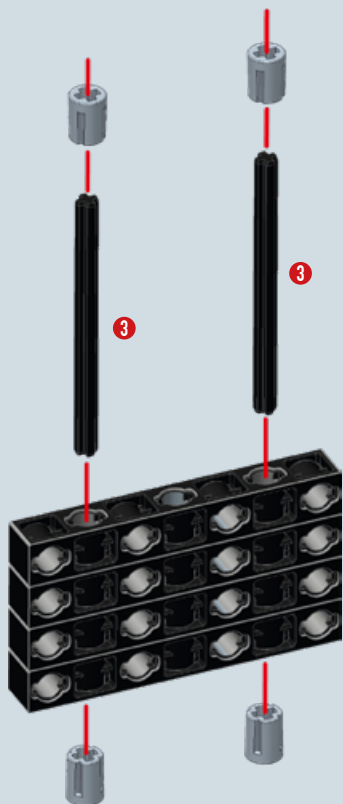

7 Építs rudakból négyzetet

Elkészült modell

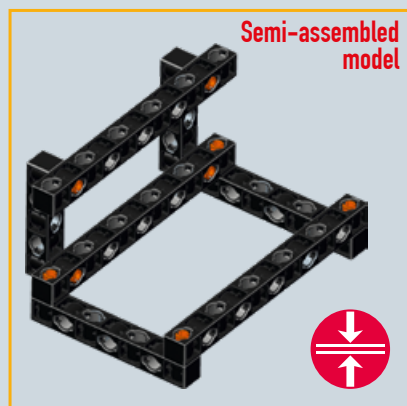
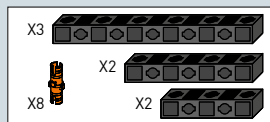
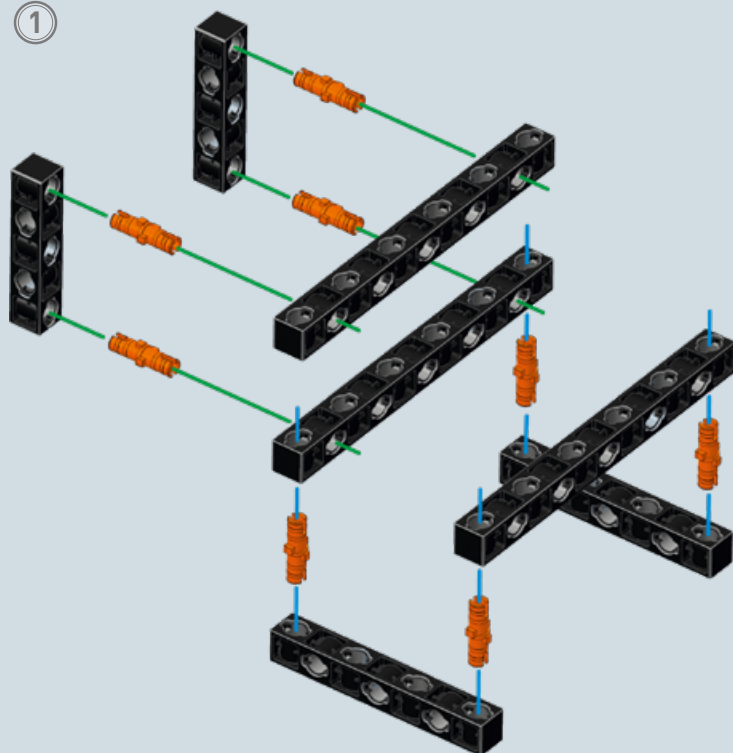
8 Négy rúd egymásra illesztése

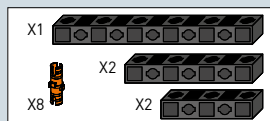
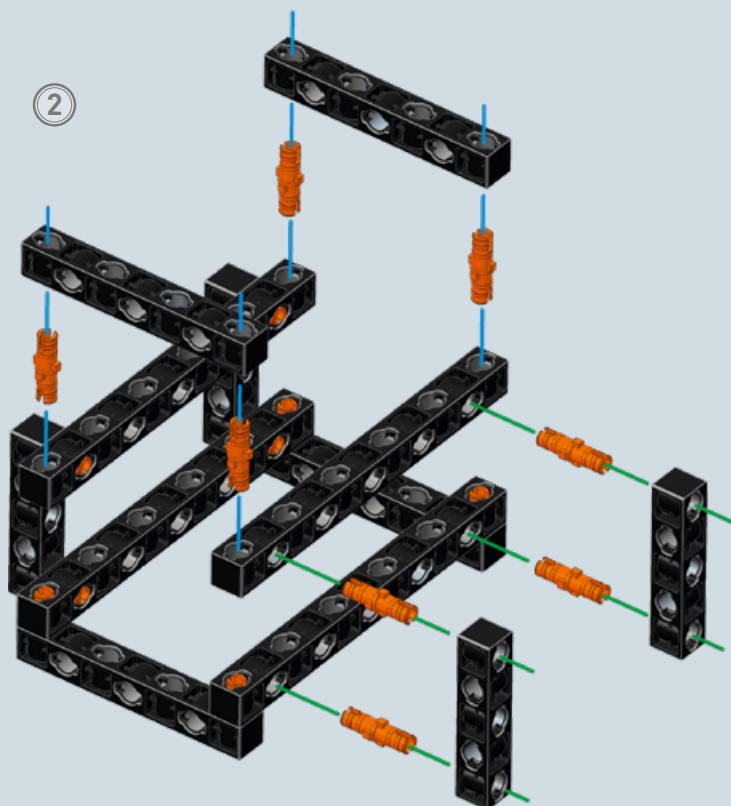
Elkészült modell

1

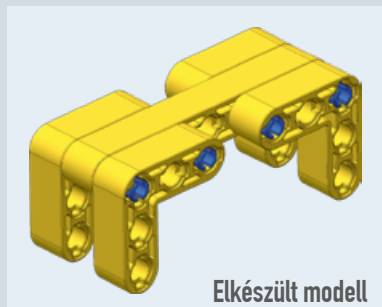
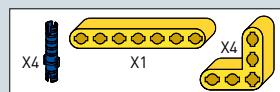
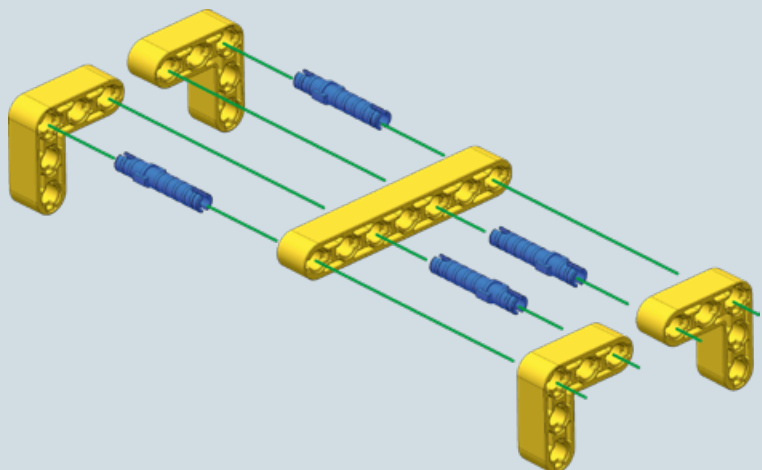

2

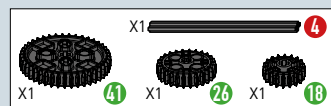
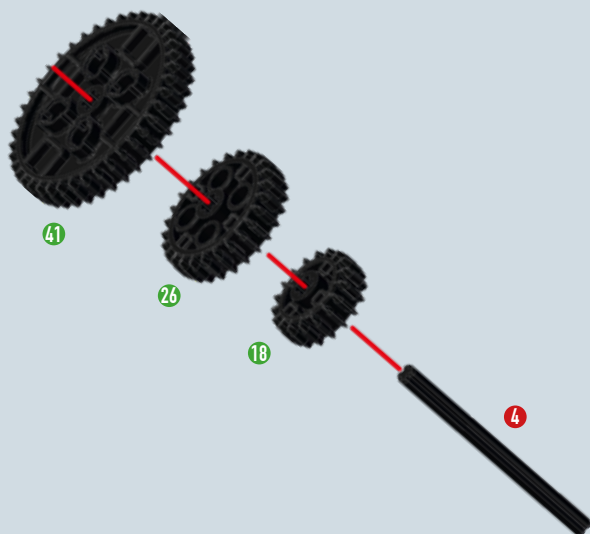

Elkészült modell

10 Építs egyszerű hidat

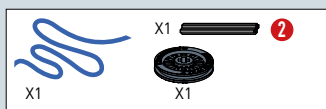
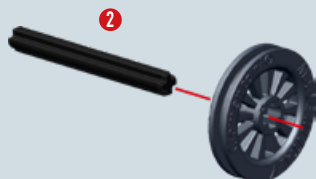

11 Fogaskerekek rögzítése rúdon

Próbáld ki, mint bűgőcsigát!

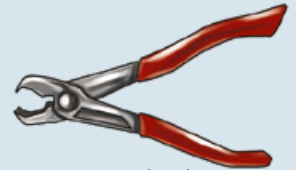
12 Csigák alkalmazása

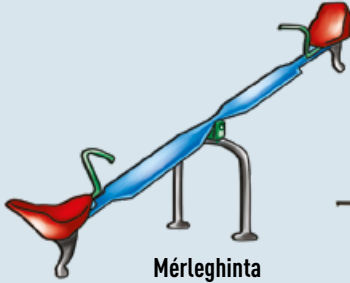
Az ember már az ősidők óta használ különféle szerkezeteket, melyek lehetővé teszik a testi erő megsokszorozását és a nagyobb dolgok könnyebb mozgását.

Talicska

Harapófogó

Mérleghinta

Diótörő

Mérleg

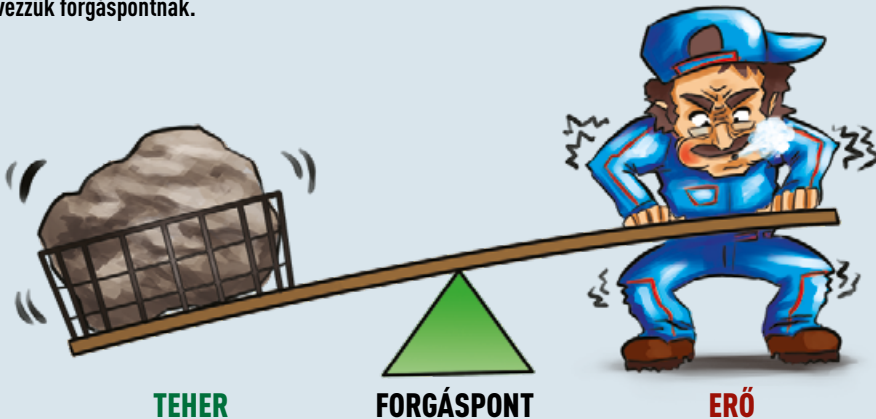

Csiga

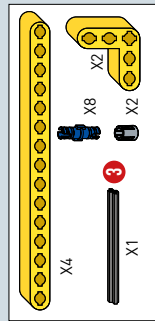
Az egyszerű gép egy olyan mechanikus szerkezet, amely a **TEHER** kiegyenlítésére és leküzdésére használatos (teher erő=**R**) (emberi erő=**E**) **ERŐ** segítségével.

EMELŐK

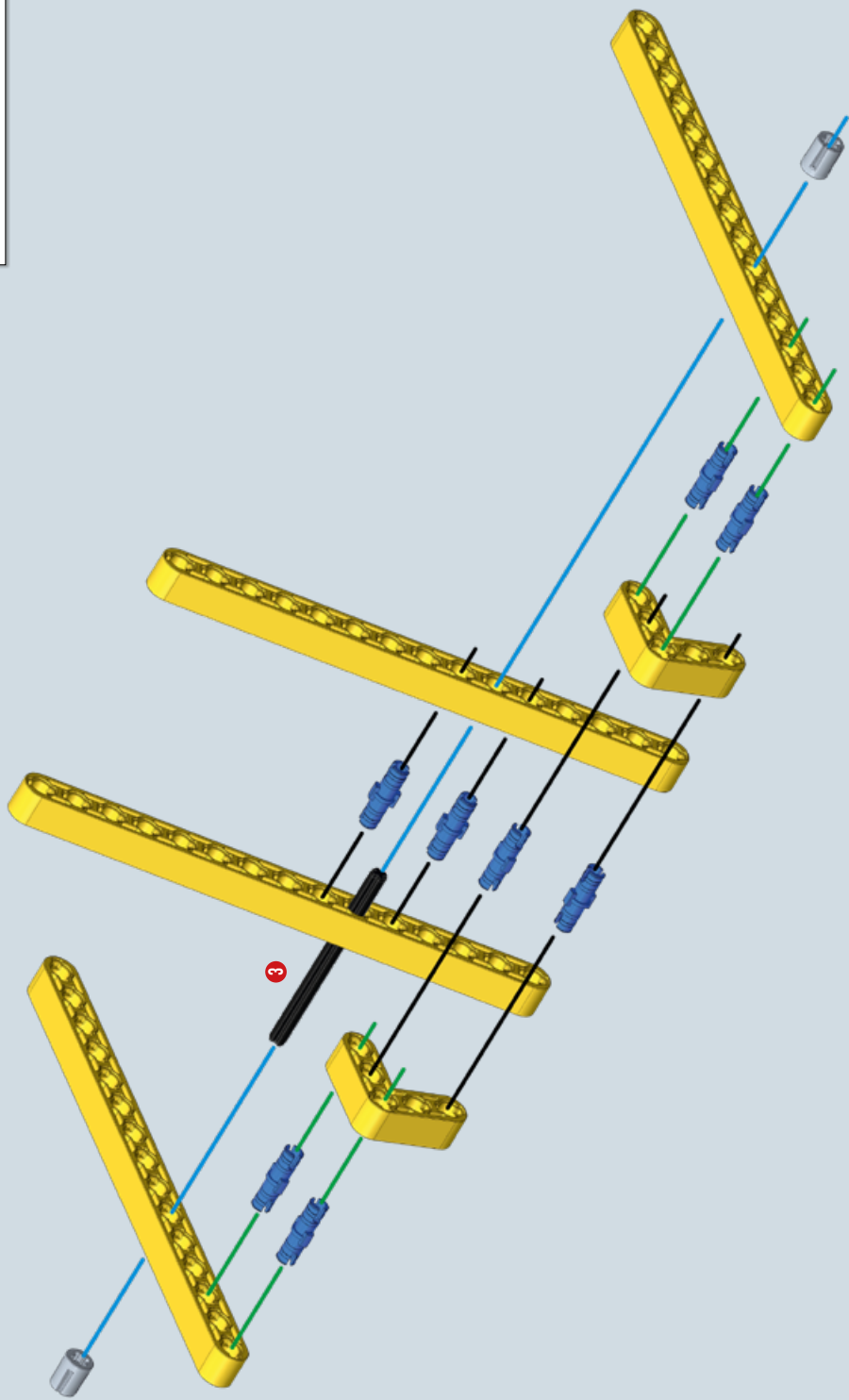
Az emelő egy egyszerű gép, mely egy merev rúdból áll, amit egy fix pont körül forgatunk körbe, ezt nevezzük forgáspontnak.

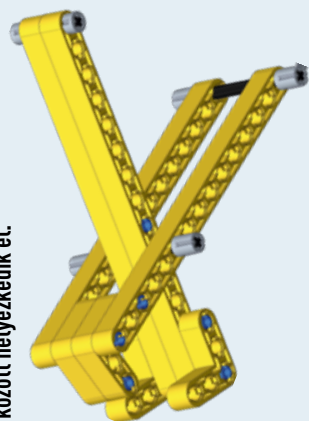

- Az emelőkarok is ezen az elven működnek.
- Az emelők besorolása függ az **ERŐ**, **TEHER** és **FORGÁSPONT** viszonylagos helyétől.

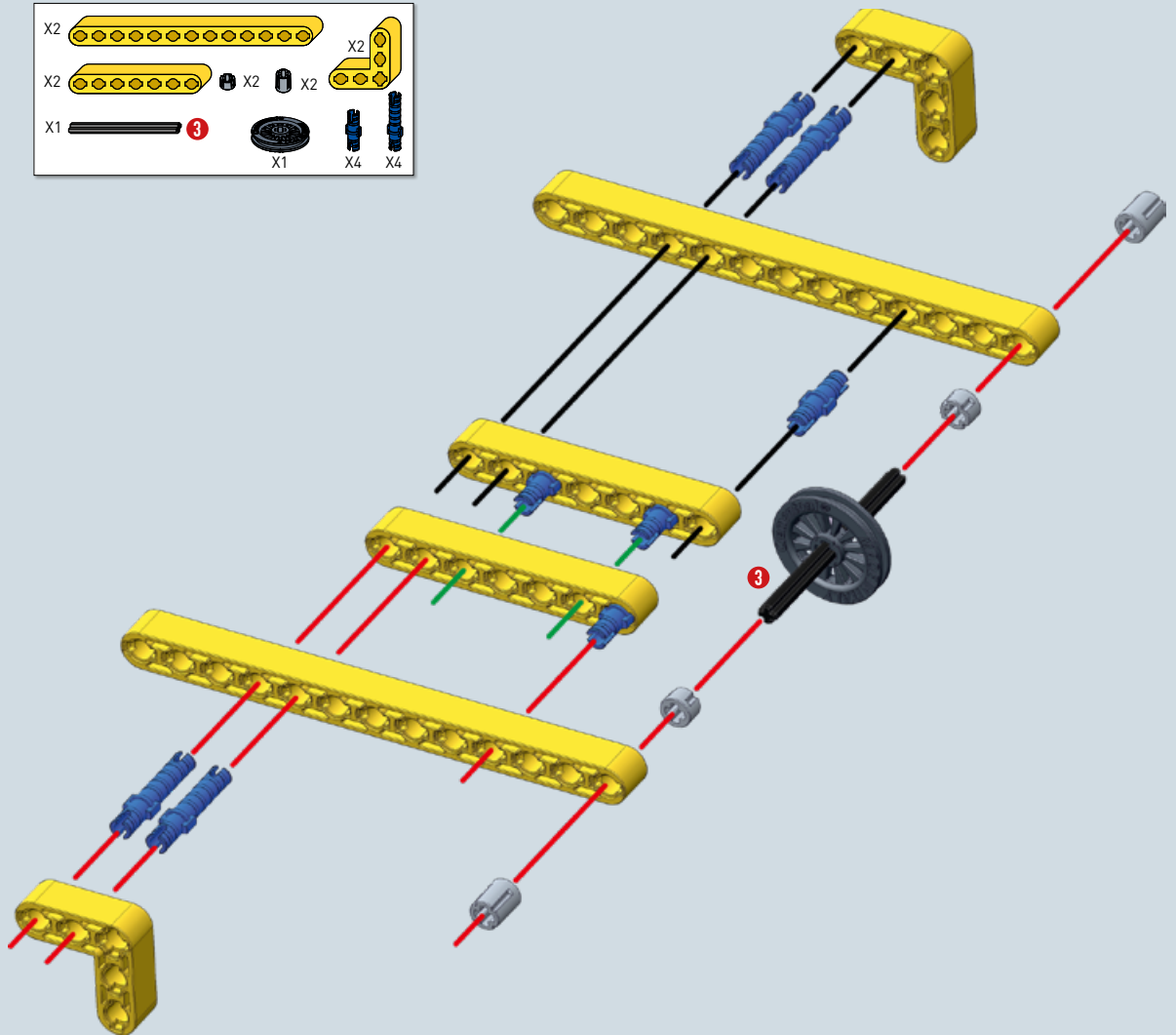

1

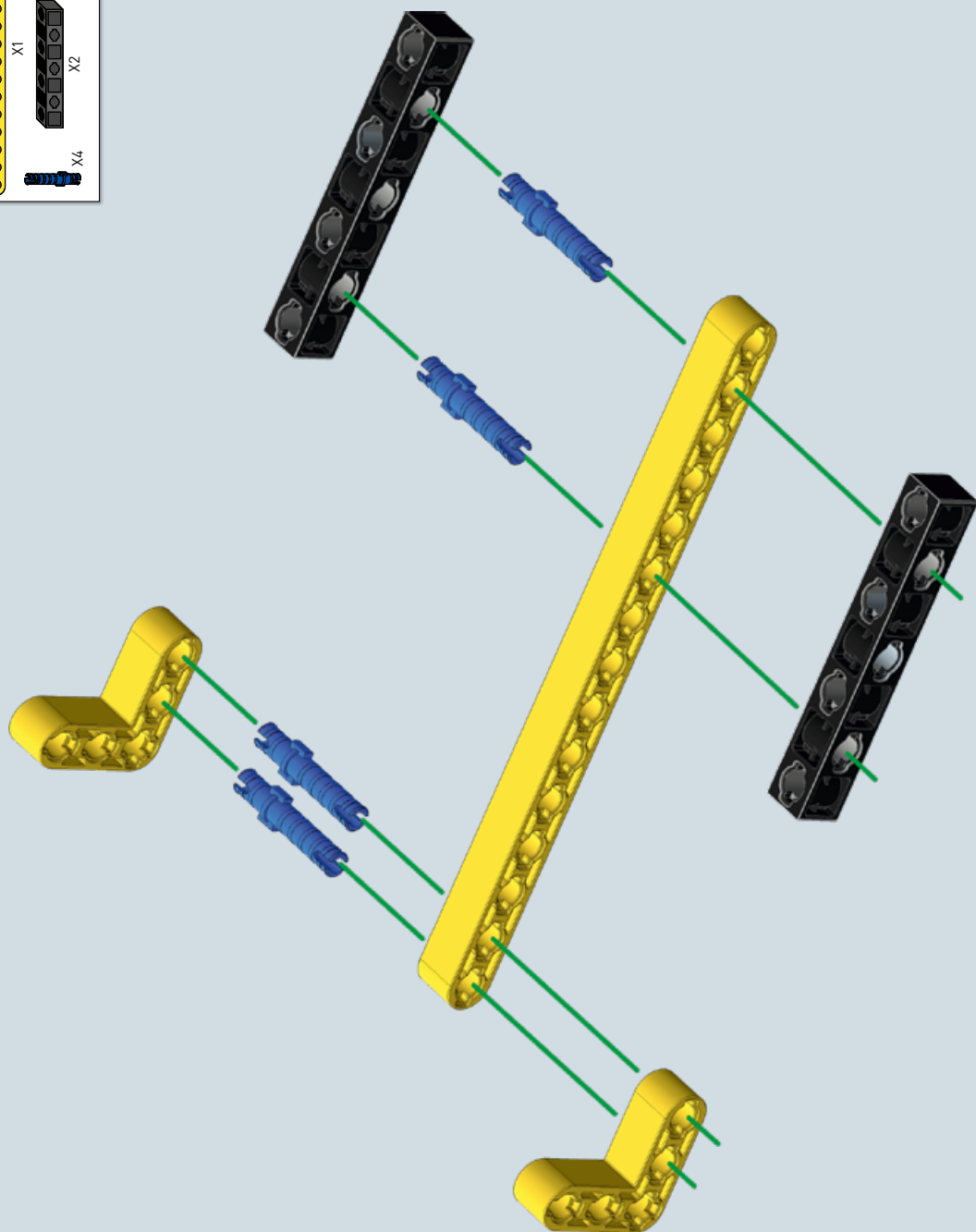
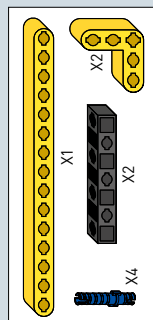

Elkészült modell

1

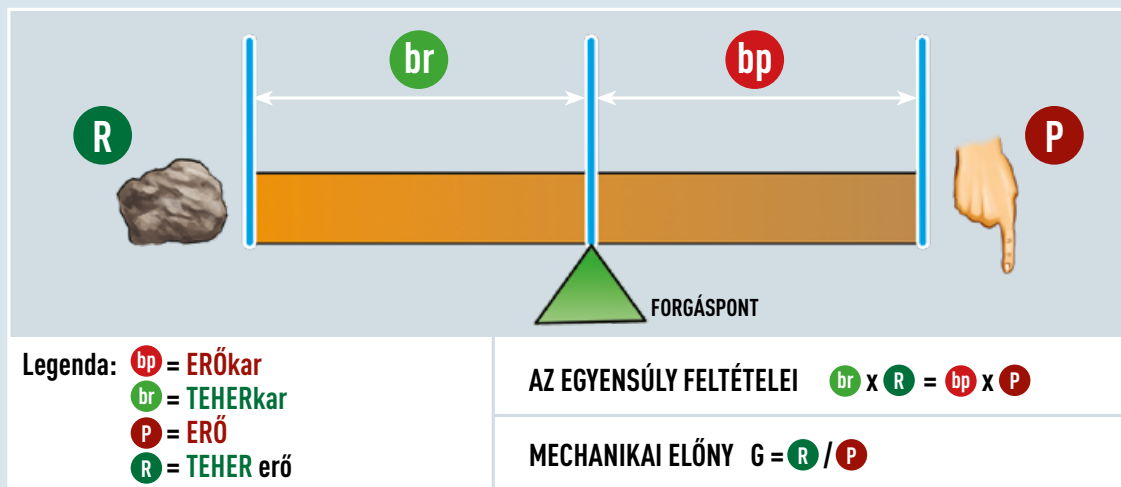

Elkészült modell

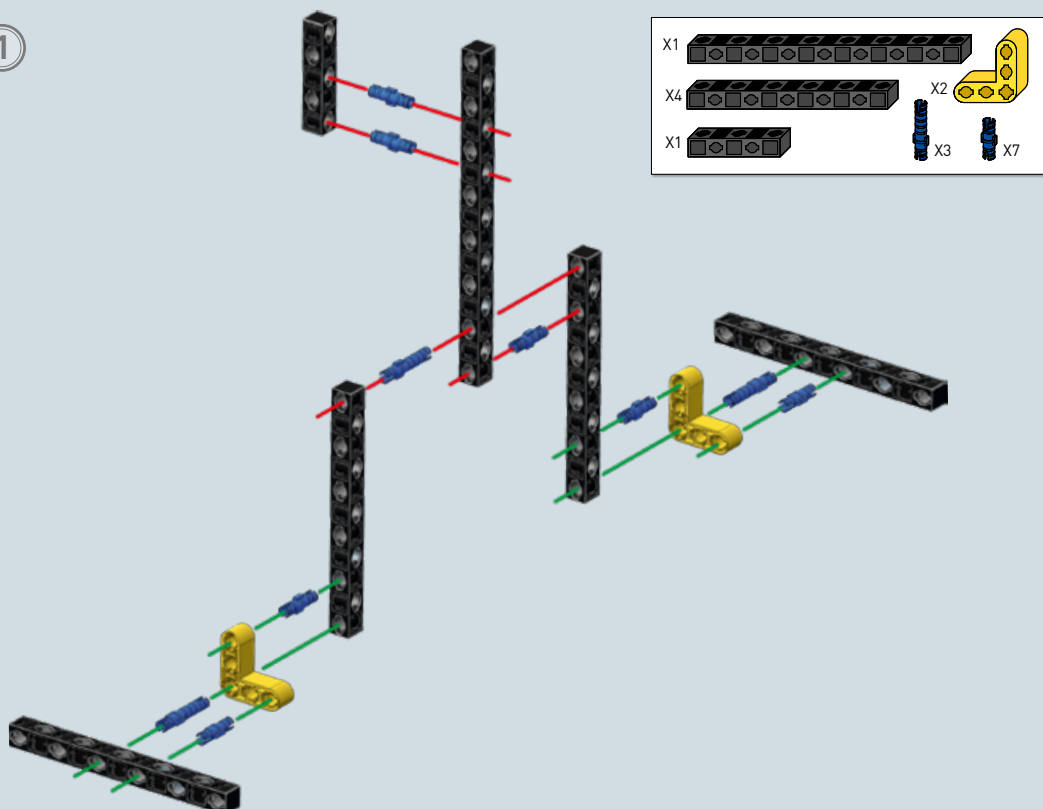
Az emelő egy egyszerű gép, amelyet az ember azért épített, hogy csökkentse a munkához szükséges erőt. Kétféle hatás éri a rudat: az egyik az **ERŐ**, míg a másik a **TEHER**. Az emelő **MECHANIKAI** előnyt biztosít. Az emelő mechanikai előnyét kiszámíthatod, ehhez figyelembe kell vened a **ERŐkar** és a **TEHERkar** hosszát. A karok hossza a forgásponttól lévő távolságtól és az erő alkalmazásának helyétől függ.

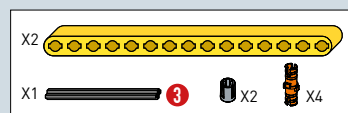
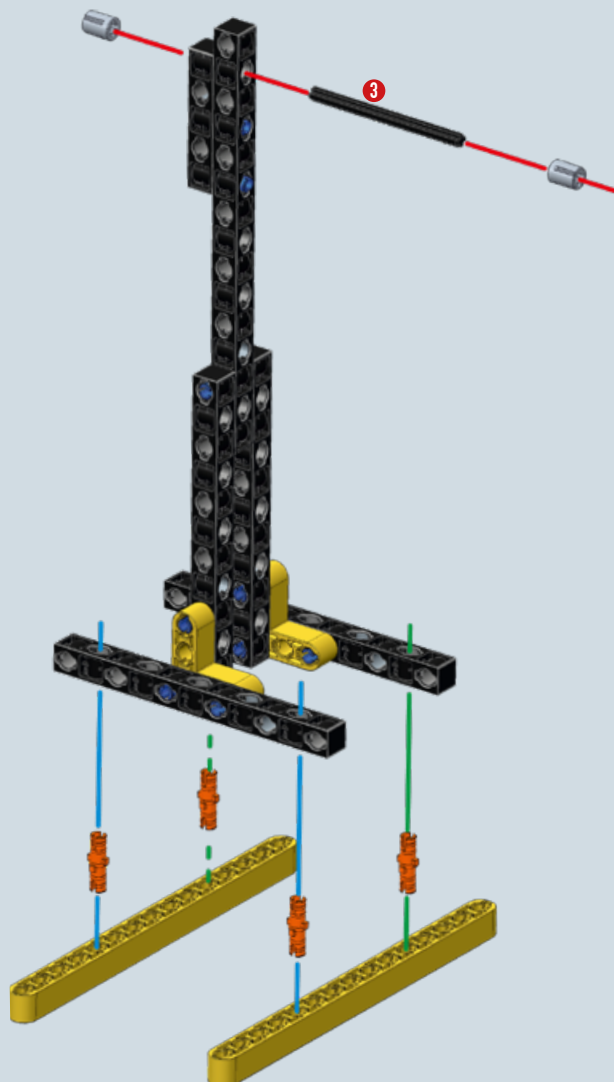
KÉSZÍTS ÉS TESZTELJ EMELŐKET!

17 Építsd meg az emelőt forgásponttal és súllyal

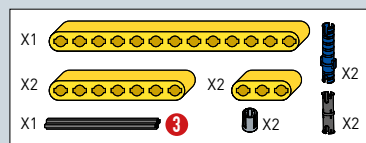
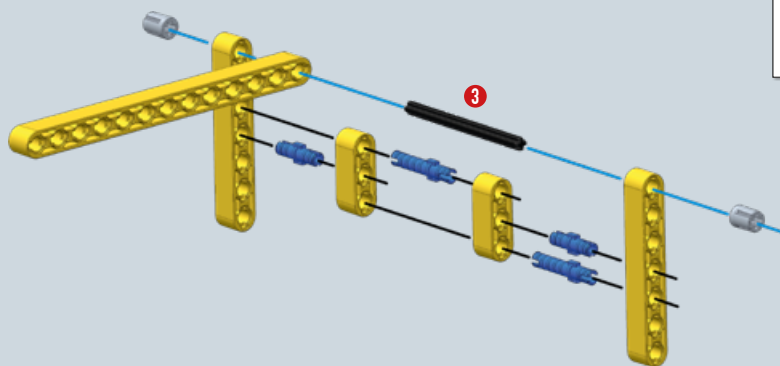
1

2

A SÚLY ÖSSZESZERELÉSE

A 16-17-18-as modellben mozgasd a forgáspontot és aztán alkalmazd az ERŐkaron lefelé irányuló nyomást a kezddel, hogy megfigyelhesd az emelők közötti különbséget.

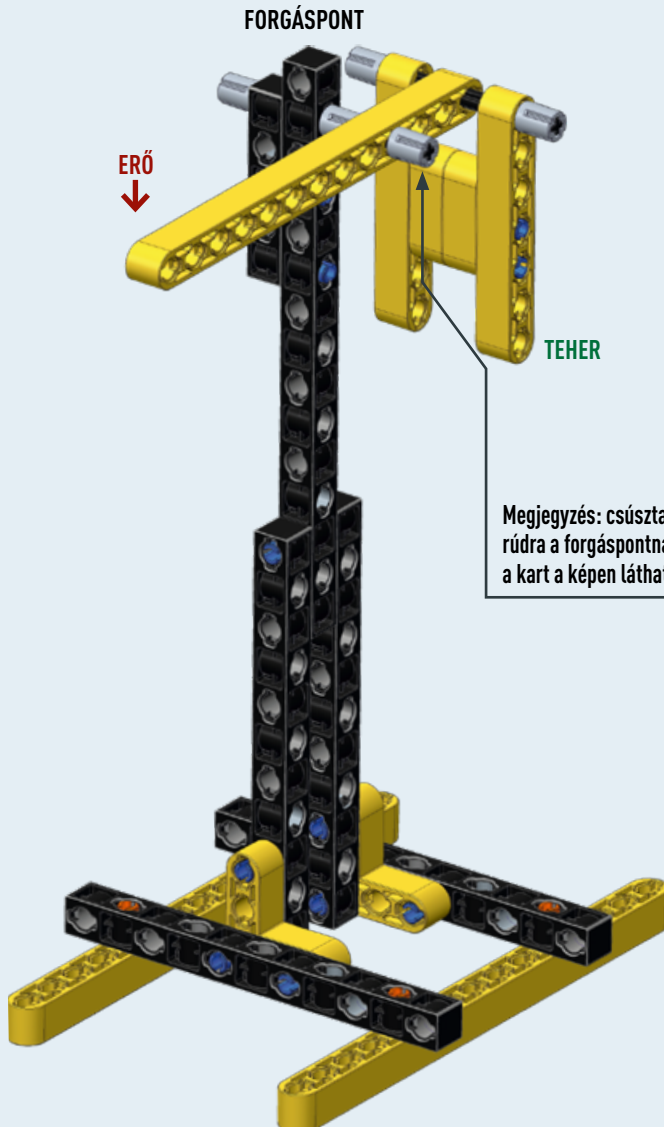

Találd meg az egyensúlyát ennek a típusú mechanikai eszköznek: helyezd a súlyt (TEHER) az emelő egyik oldalára és óvatosan nyomd le a kezdeddel (ERŐ) a másik oldalon.

Jegyezd meg az alátámasztás (forgáspont) helyét!

- Az **ERŐ**kar hosszabb
- Az **ERŐ**kar rövidebb, mint a **TEHER**kar.

PRÓBÁLD KI!

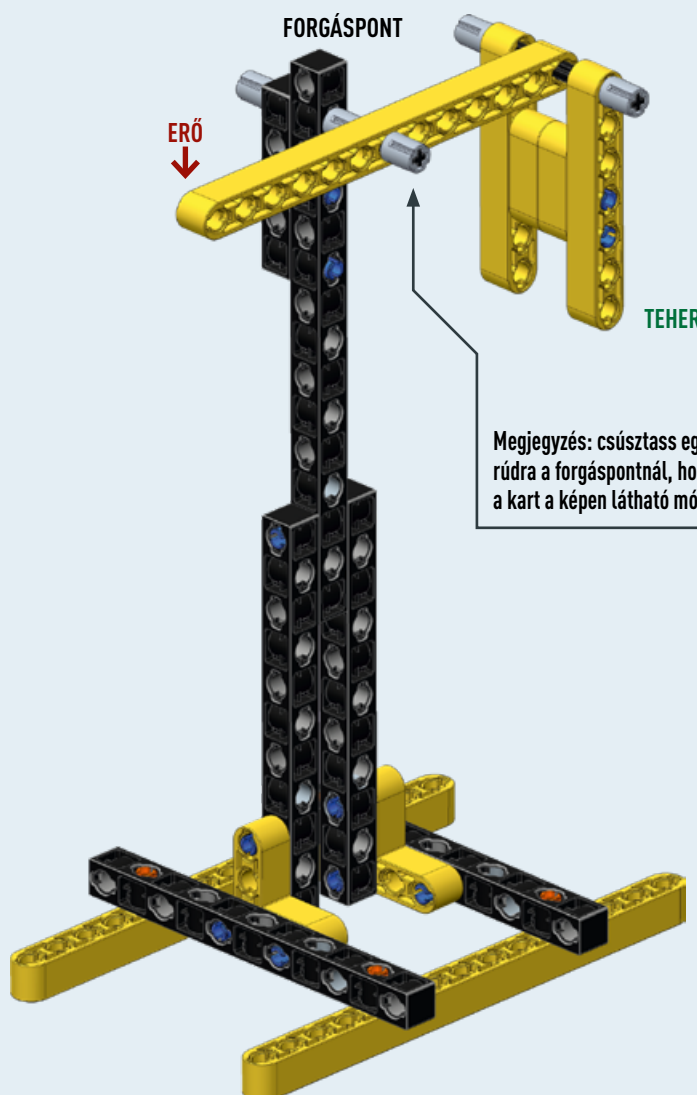
Elkészült modell

Találd meg az egyensúlyát ennek a típusú mechanikai eszköznek: helyezd a súlyt (TEHER) az emelő egyik oldalára és óvatosan nyomd le a kezddel (ERŐ) a másik oldalon.

Jegyezd meg az alátámasztás (forgáspont) helyét!

- A karok egyformák.
- Az **ERŐ** és a **TEHER** egyenlő

PRÓBÁLD KI!

Elkészült modell

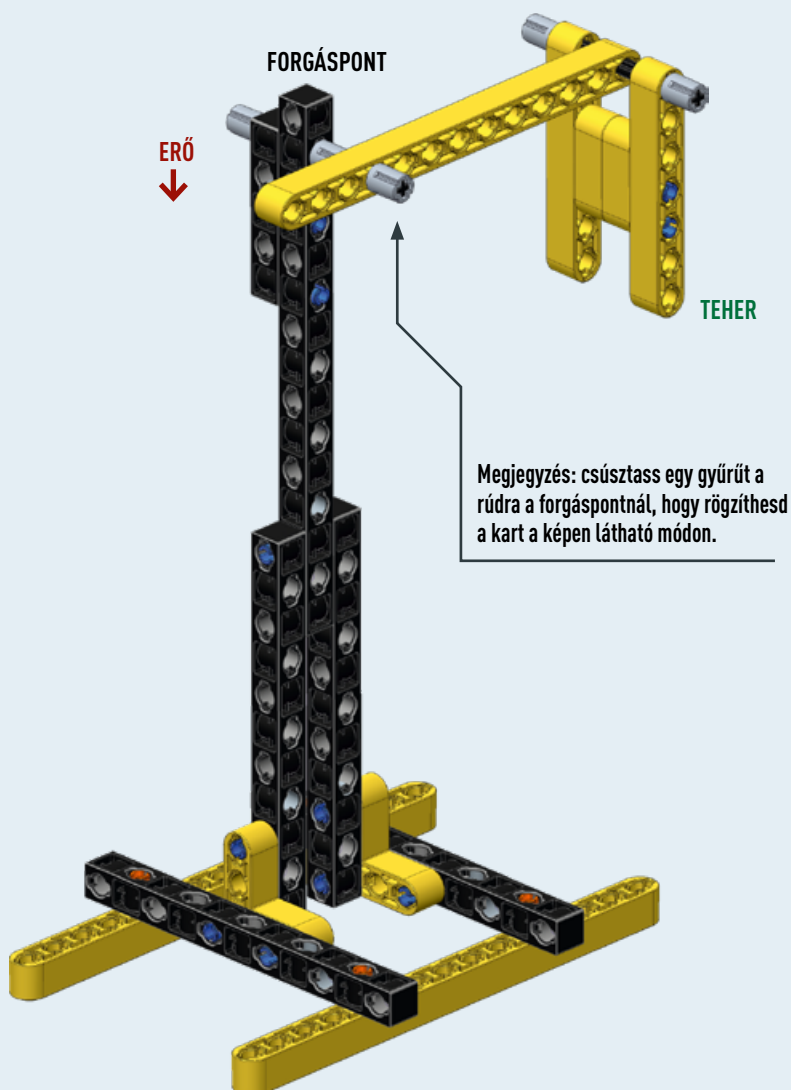

Találd meg az egyensúlyát ennek a típusú mechanikai eszköznek: helyezd a súlyt (TEHER) az emelő egyik oldalára és óvatosan nyomd le a kezeddal (ERŐ) a másik oldalon.

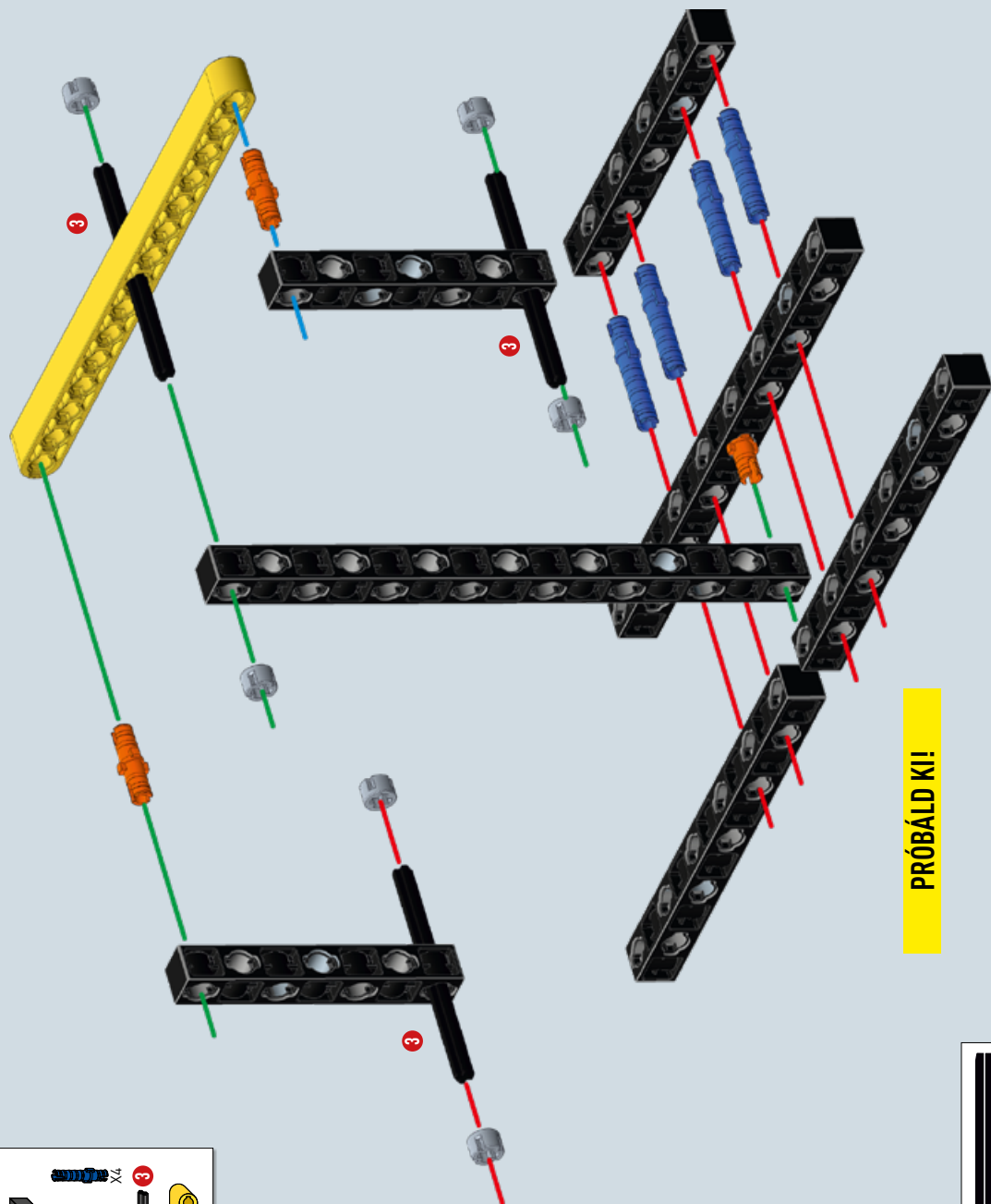
Jegyezd meg az alátámasztás (forgáspont) helyét!

- A TEHERkar hosszabb.
- Az **ERŐ** nagyobb, mint a **TEHER**.

PRÓBÁLD KI!

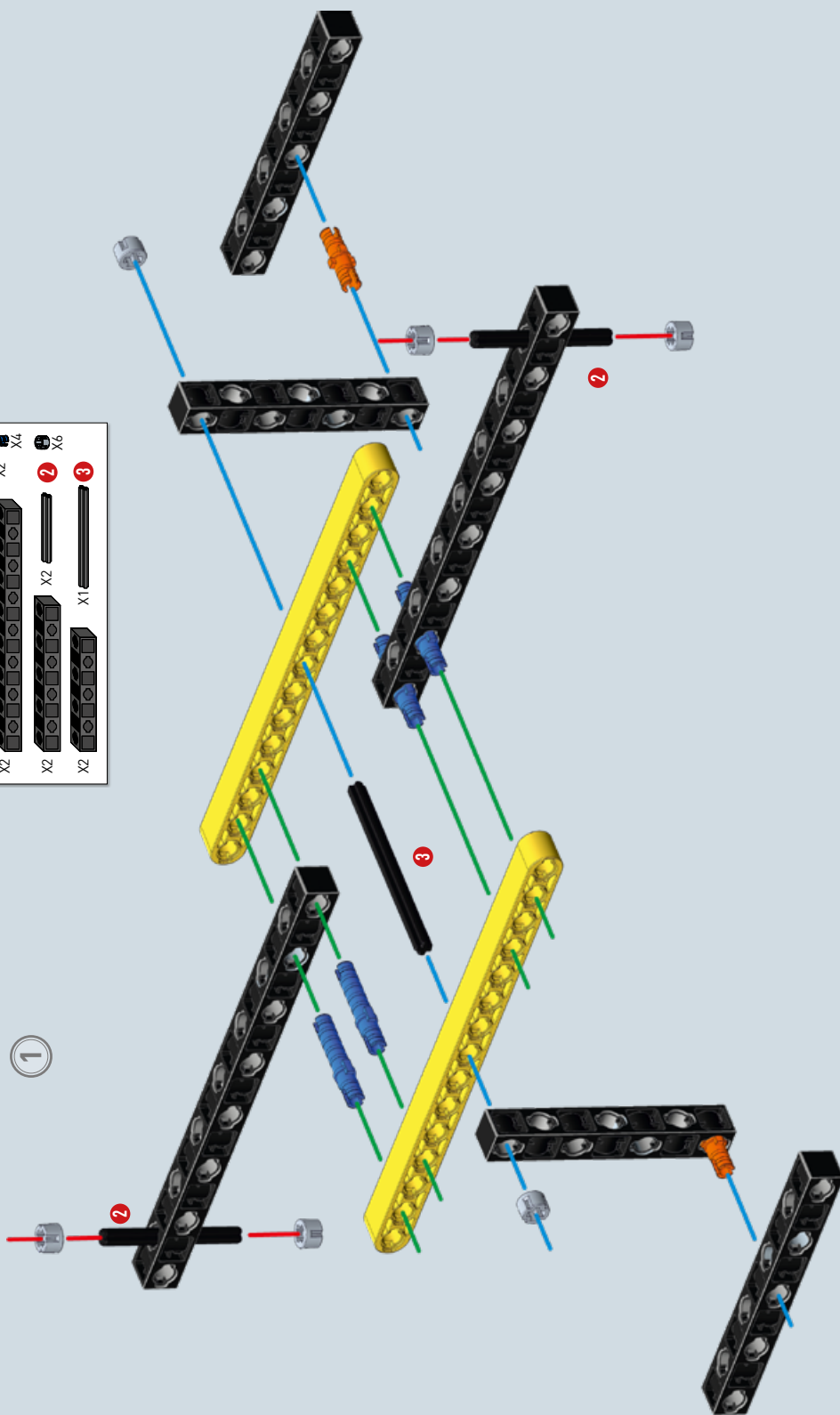
Elkészült modell

A mérleg kétoldalú emelő

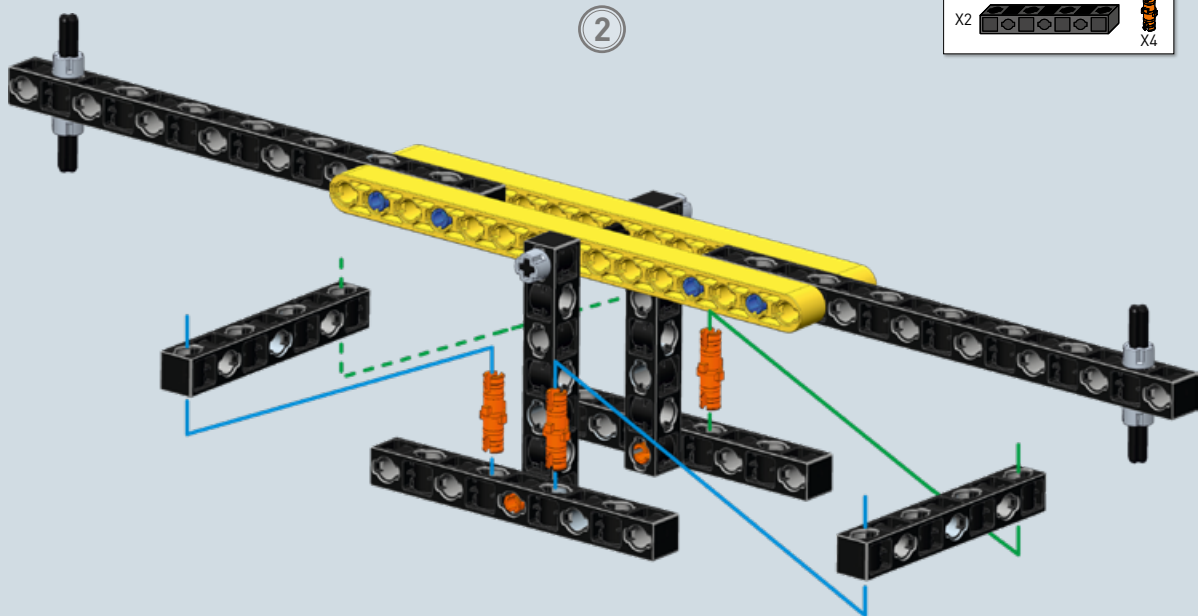
Elkészült modell

1:1 3

2

I.e. a III. században egy nagy tudós, Arkhimédész emelőkkel kísérletezett.

Megjegyzés: a mérleghinta rúdjának szabadon kell forognia a forgáspont körül.

Próbáld ki: találd meg a mérleghinta egyensúlyi pontját, úgy, hogy változtatgatom a súly forgásponttól számított távolságát a teherkaron és erőkaron.

PRÓBÁLD KI!

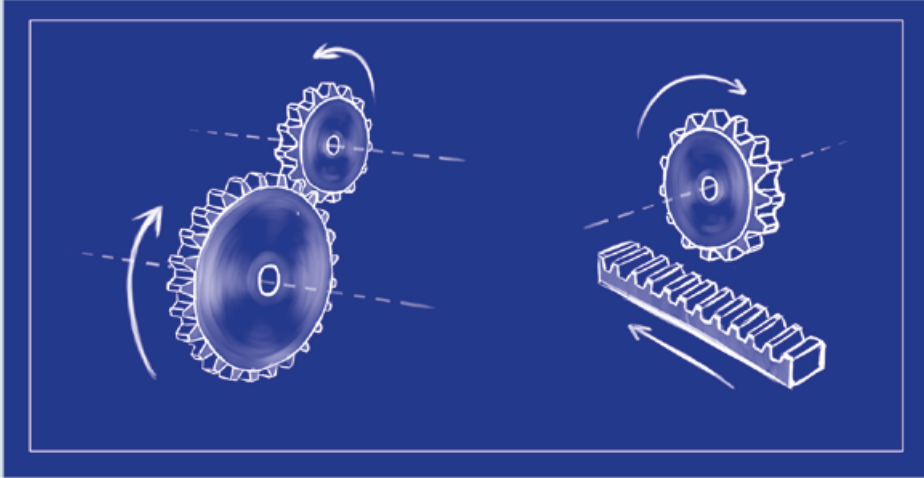

A mérleghinta kétoldalú emelő
egyenlő erőkarral

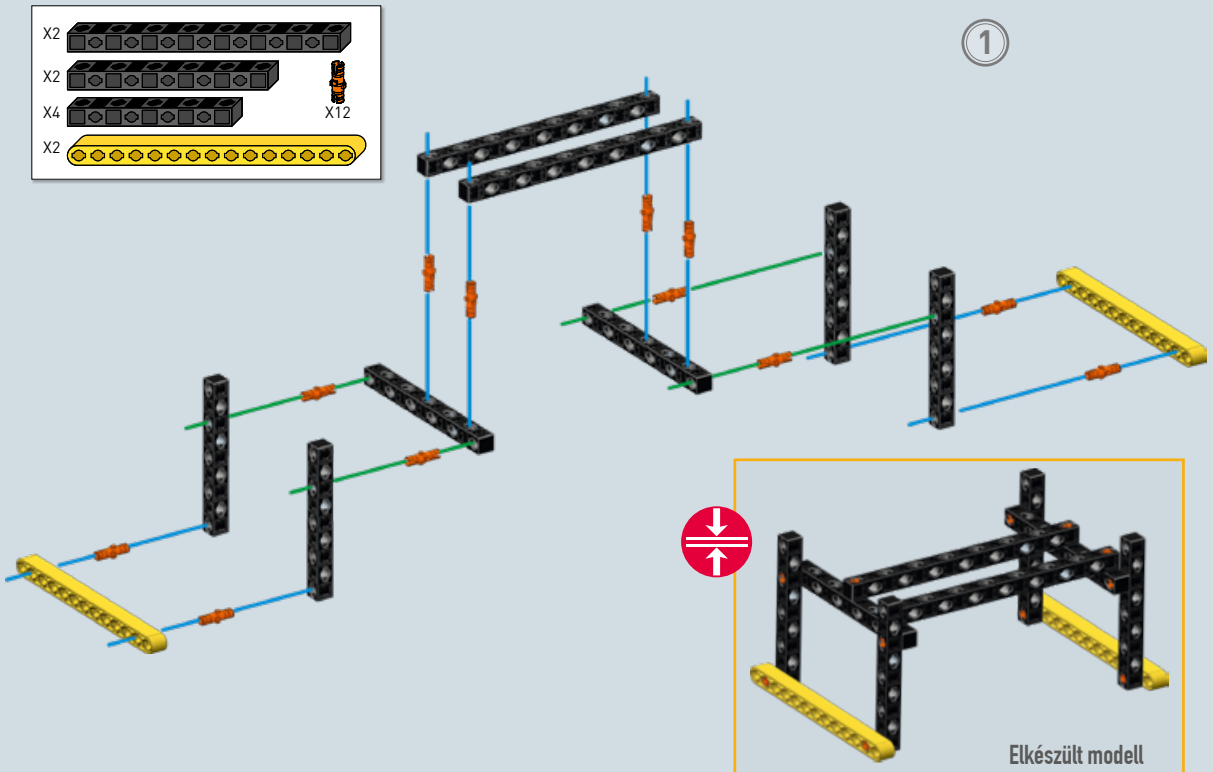
Elkészült modell

A fogaskerek a fogakon keresztül mozgatják a megfelelő helyzetben lévő tengelyeket (rudakat).

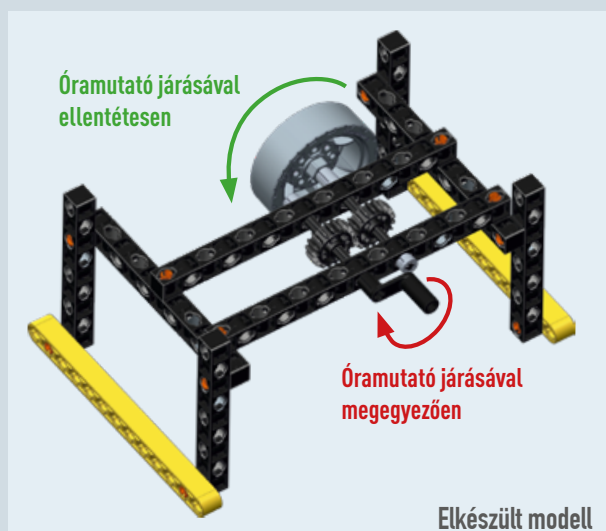
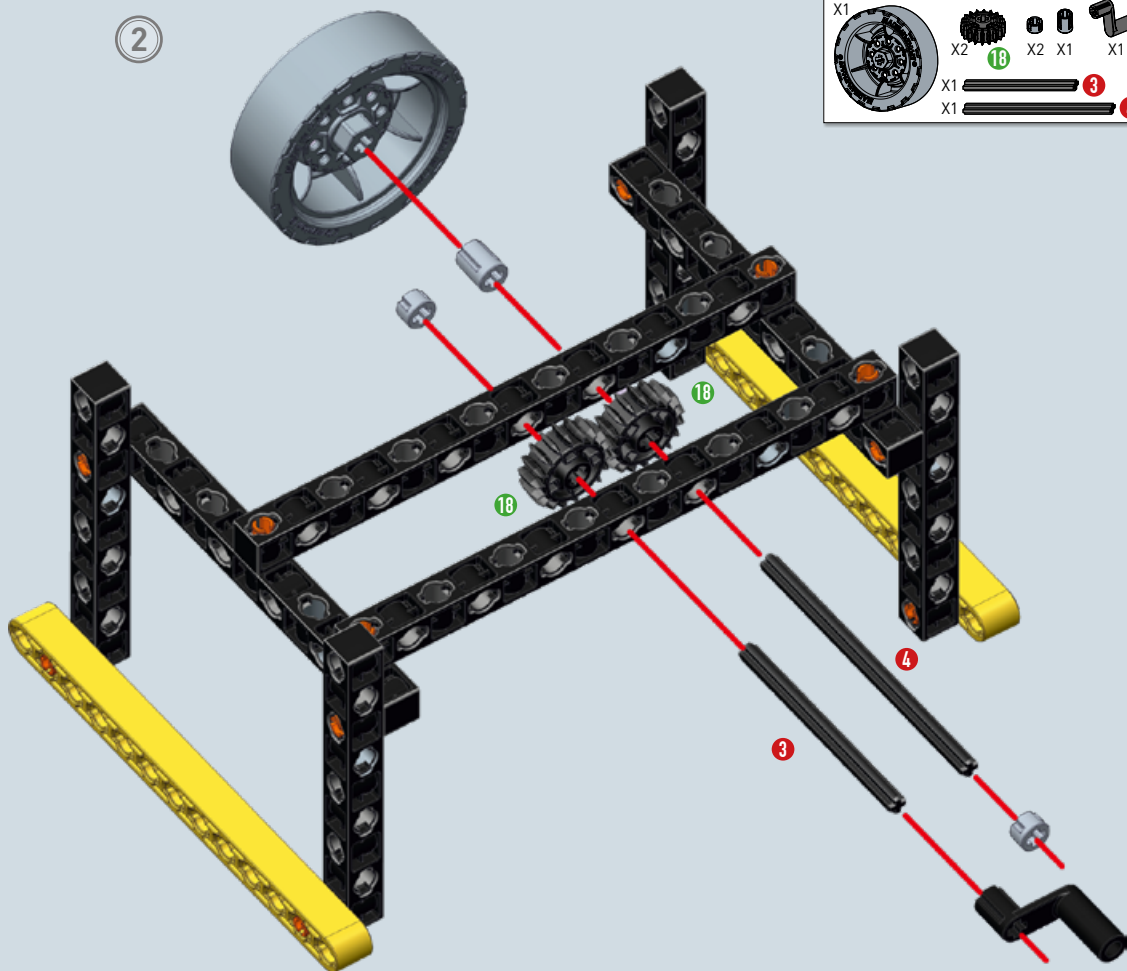
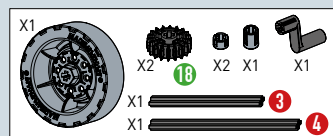
- Két fogaskerék esetén, ha az egyik az egyik irányba forog, akkor a másik az ellentétes irányba. A két fogaskerék közül az egyik kerék (hajtó kerék) mozgatja a másik fogaskerék (meghajtott kerék).
- Amennyiben szeretnénk, hogy a fogaskerek egy irányba forogjanak, akkor egy harmadik fogaskerékot kell beillesztenünk közéjük.
- Két különböző fogaskerék esetén a kevesebb foggal rendelkezőt bolygókeréknek, a több foggal rendelkezőt koronakeréknek nevezzük. A több fogaskerék láncereket alkot.

23 Építs tesztállványt fordított forgatáshoz

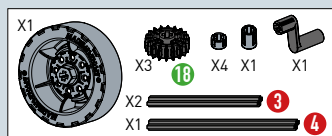

2

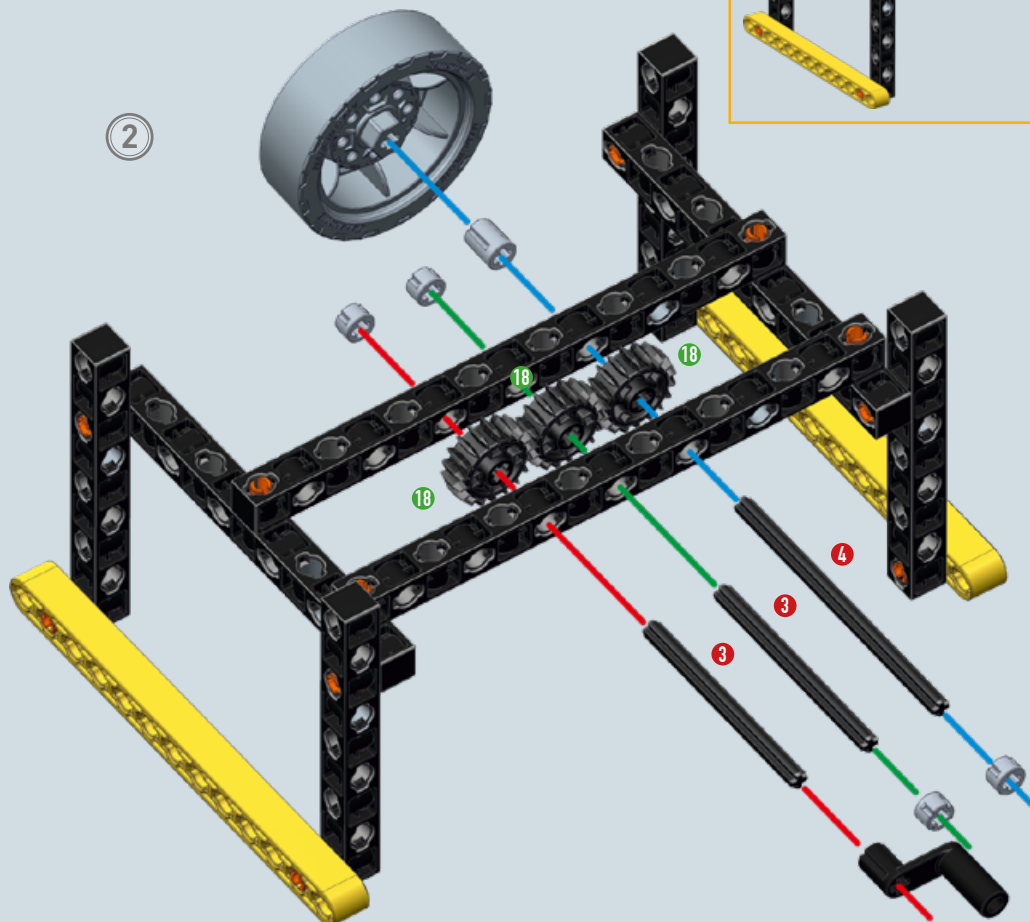
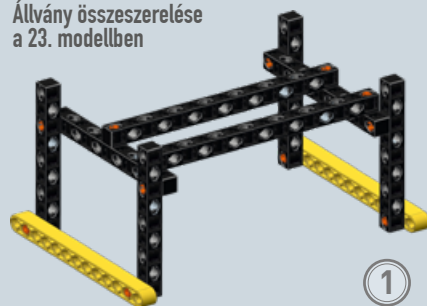

Elkészült modell

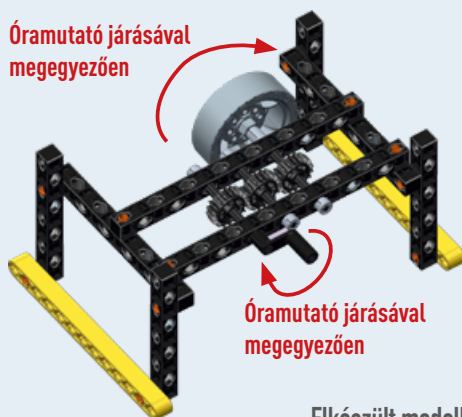

Állvány összeszerelése
a 23. modellben

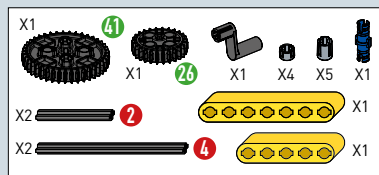
Óramutató járásával
megegyezően

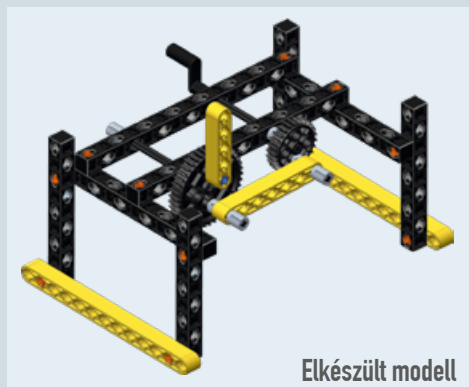
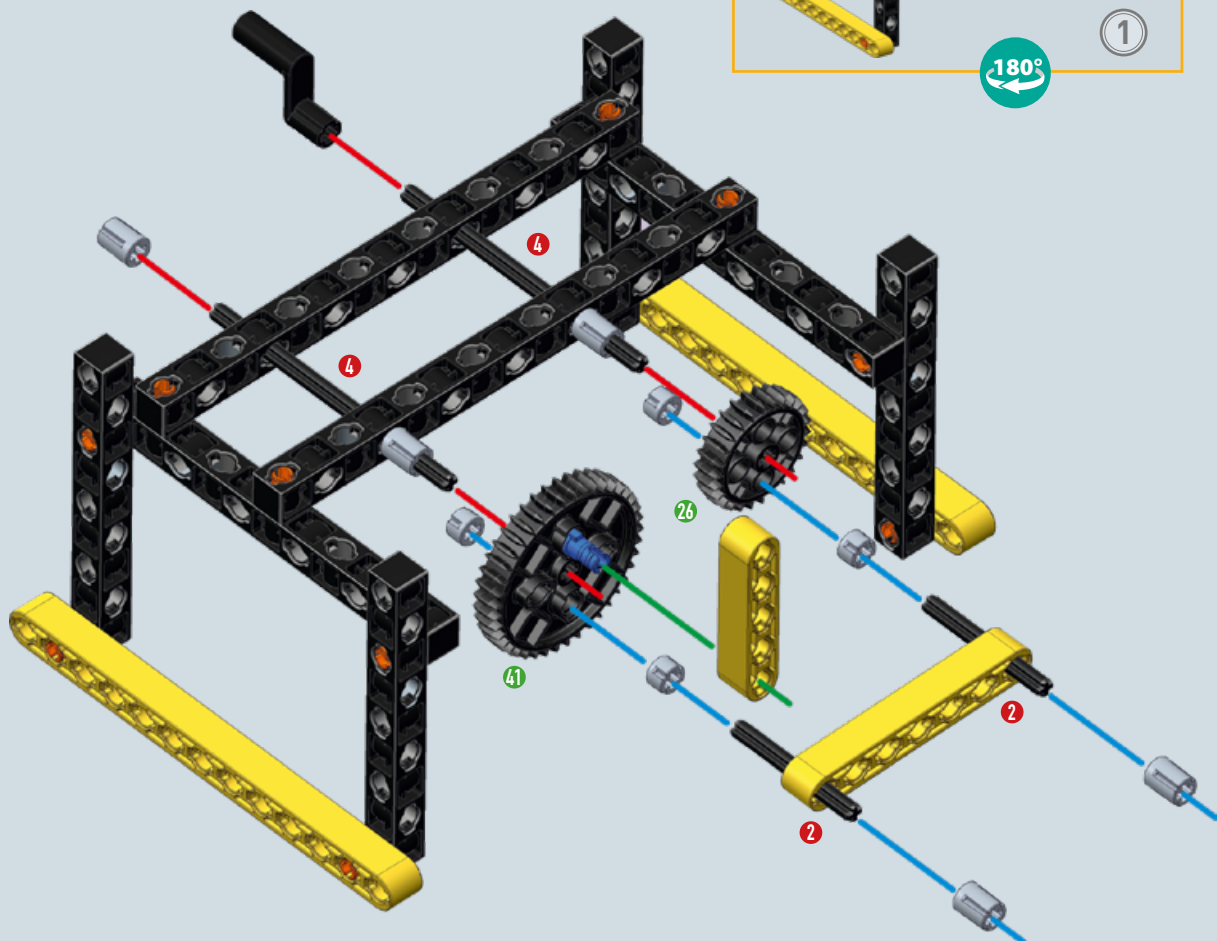
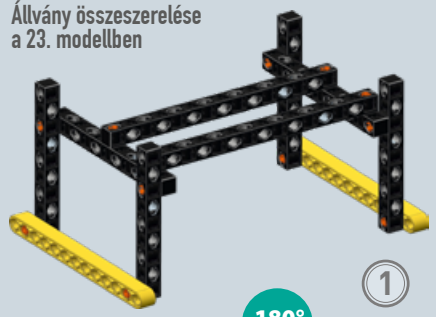
Elkészült modell

1:1

1:1

Áltvány összeszerelése
a 23. modellben

Állvány összeszerelése
a 23. modellben

1

①

2

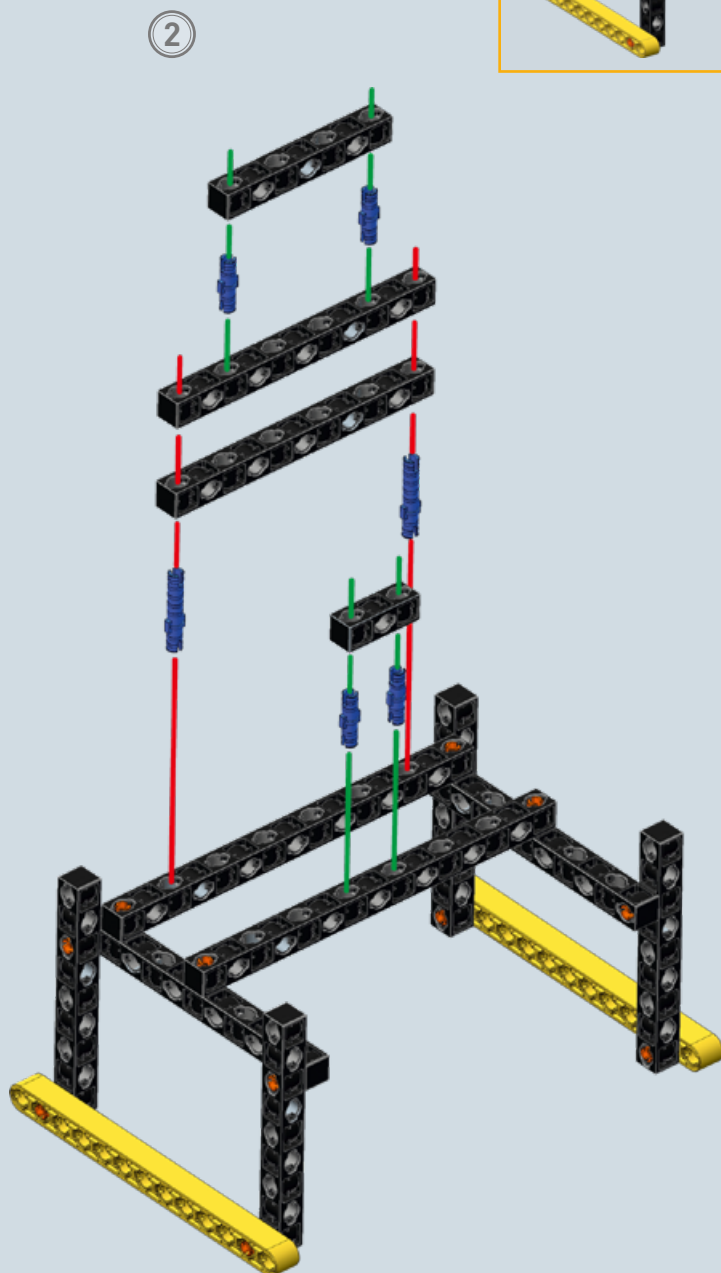
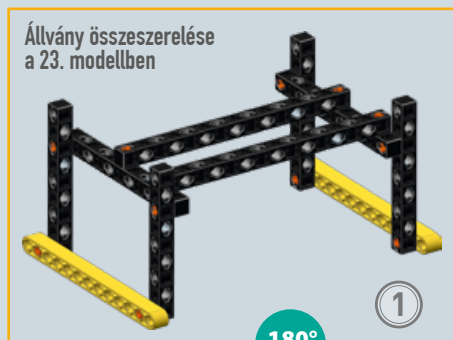
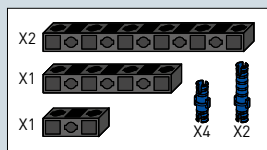
X1 X5 X2 X2 X2 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1 X1

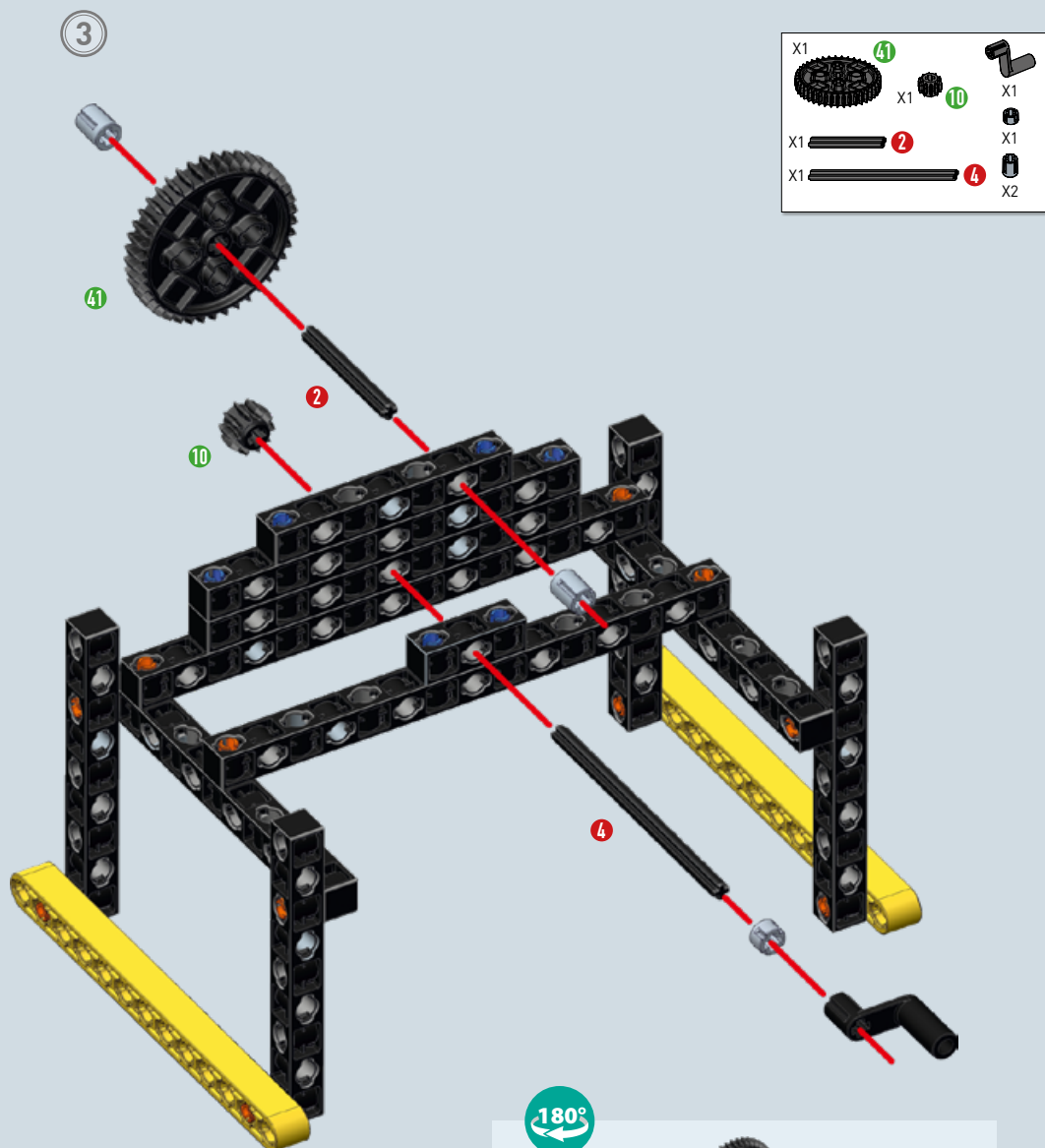
A két fogaskeréknek merőlegesnek kell lennie egymással, úgy, hogy a két rúd szinte összeérjen.

1:1

1:1 6

Elkészült modell

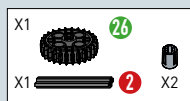

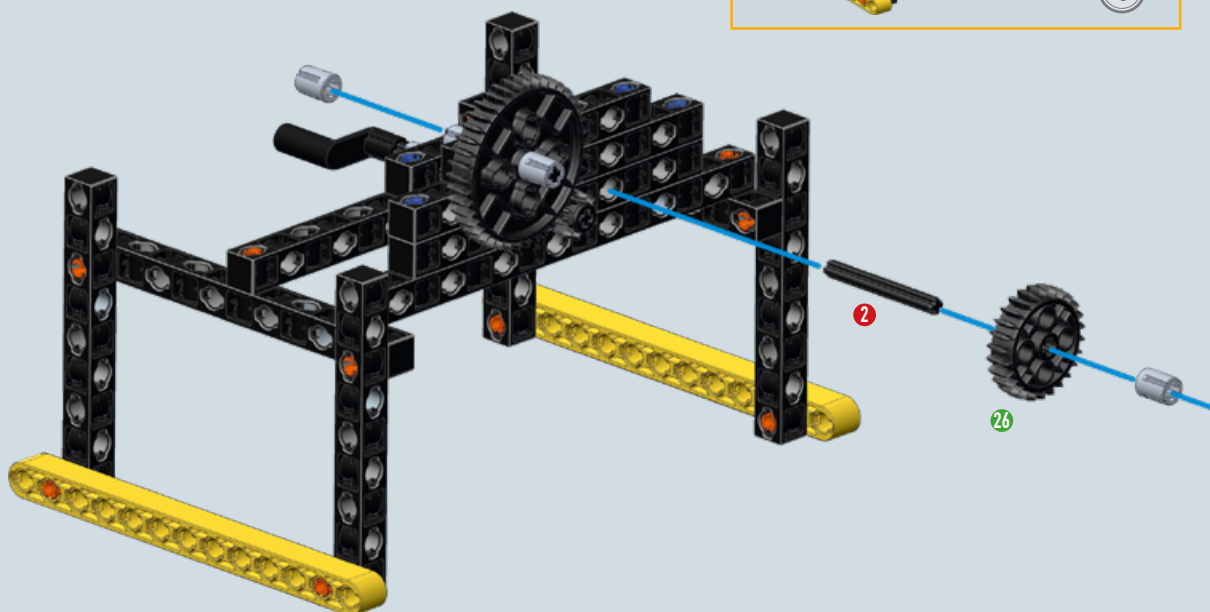
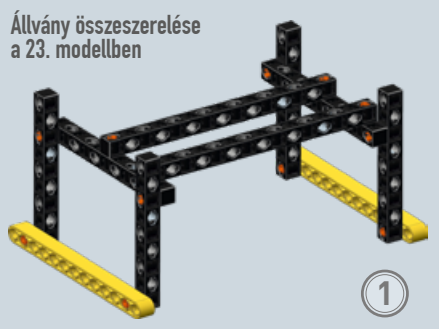
Elkészült modell

1:1 2

1:1 4

2

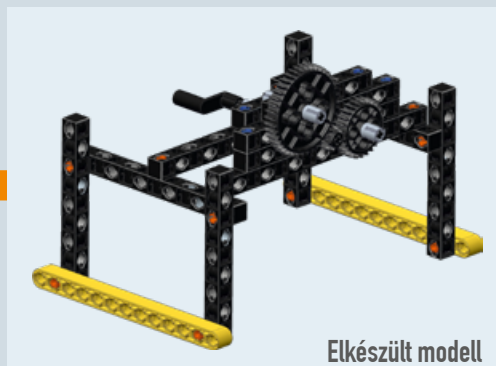

Állvány összeszerelése
a 23. modellben

ÁTTÉTEL

Tanulmányozd figyelmesen a fogaskereknek forgását és hasonlítsd össze az egyes kerek által megtett fordulatok számát. Mialatt a nagyobb fogaskerék egy fordulatot tesz meg, a kisebb négyet. Ezt úgy tudod meghatározni, hogy elosztod vagy kiszámolod a fogak számának arányát minden egyes fogaskeréken.

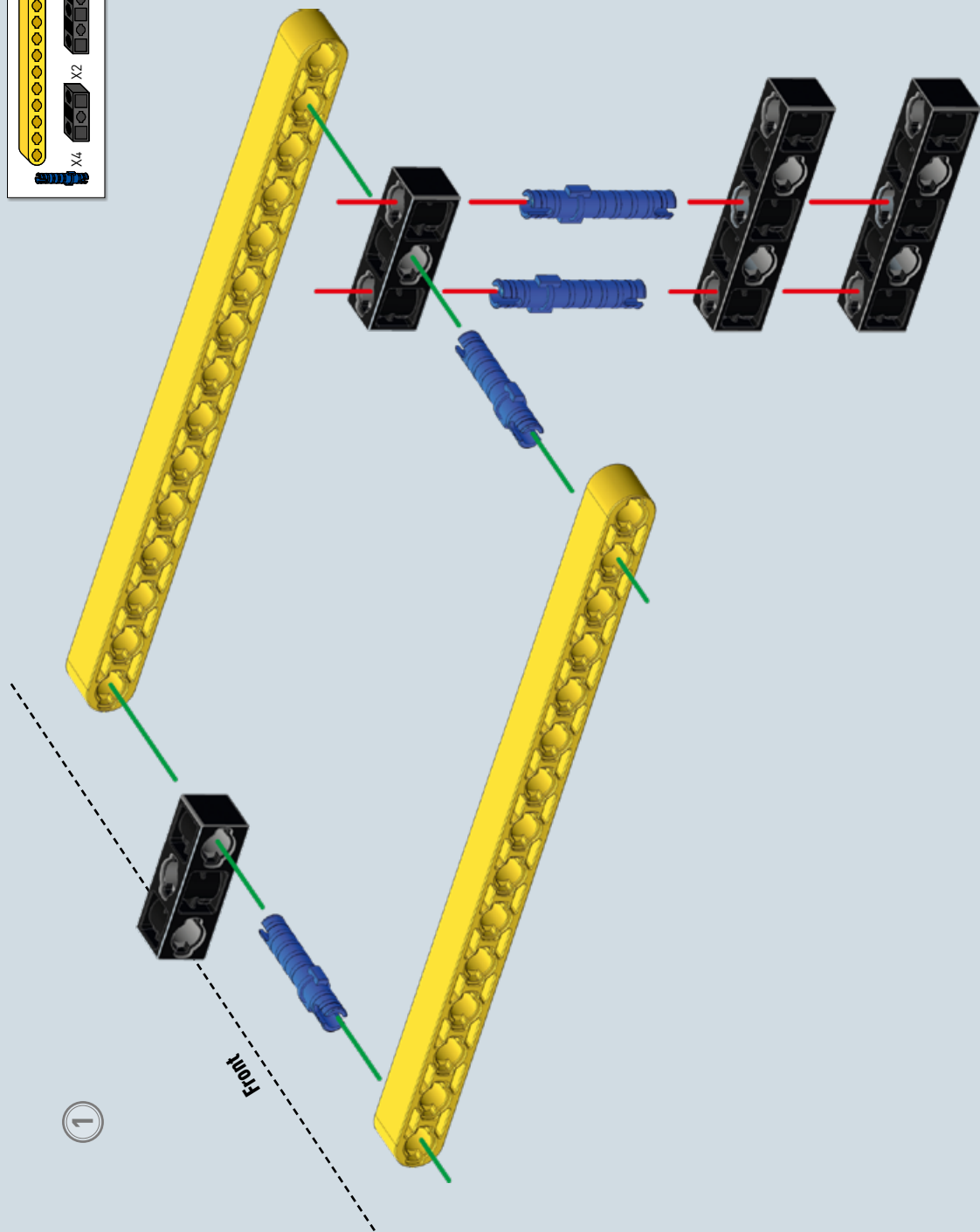
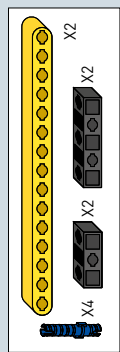
Példa: hogyan számítjuk ki az áttételi arányt?

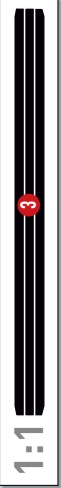
$$\frac{41 \text{ fog (nagyobb fogaskerék)}}{10 \text{ fog (kisebb fogaskerék)}} = 4,1 \text{ fordulat}$$

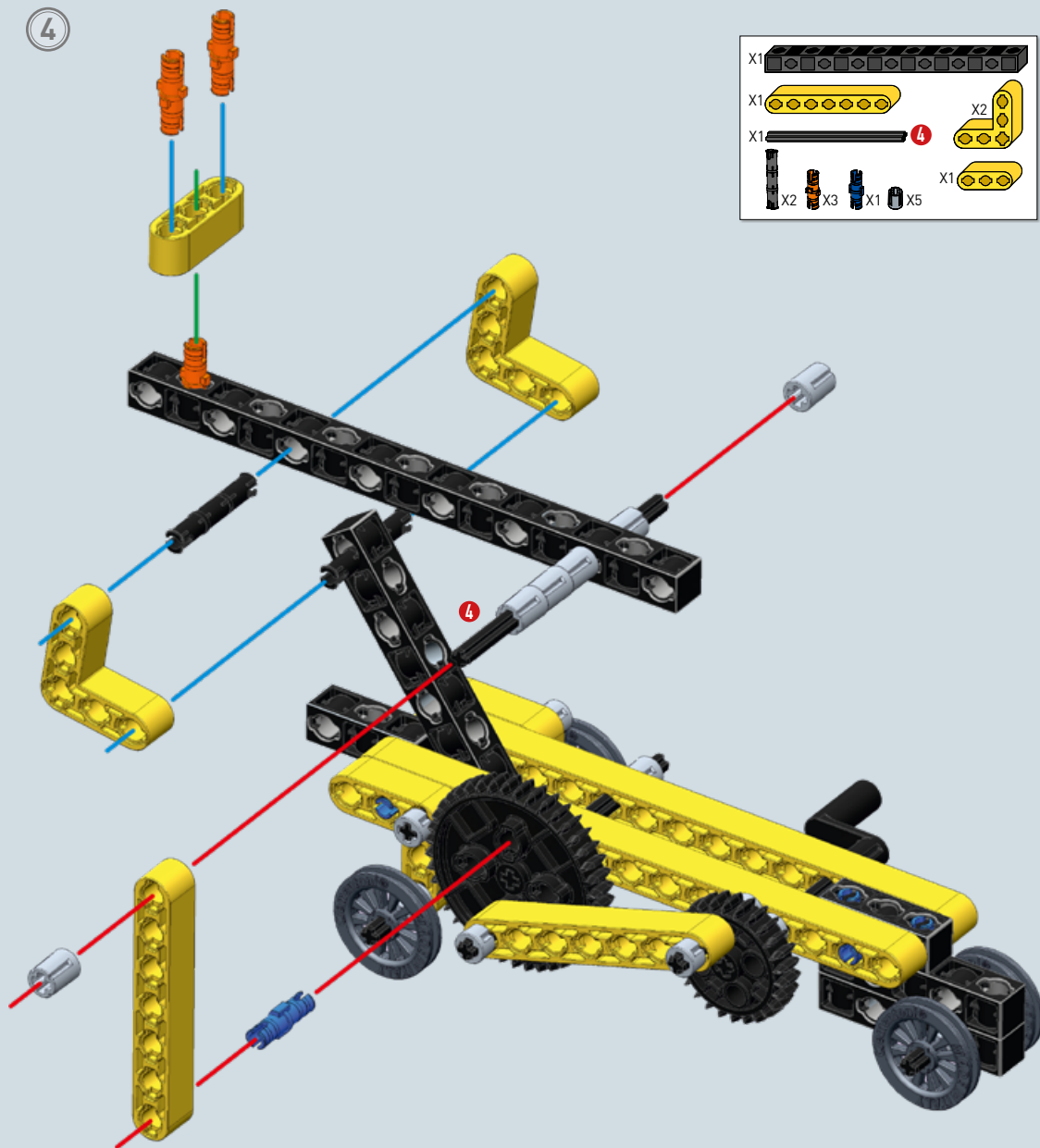
Elkészült modell

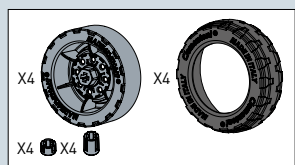
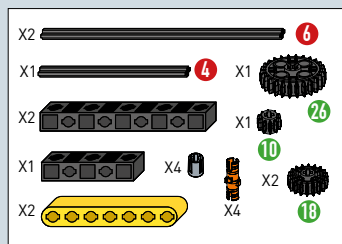
1:1

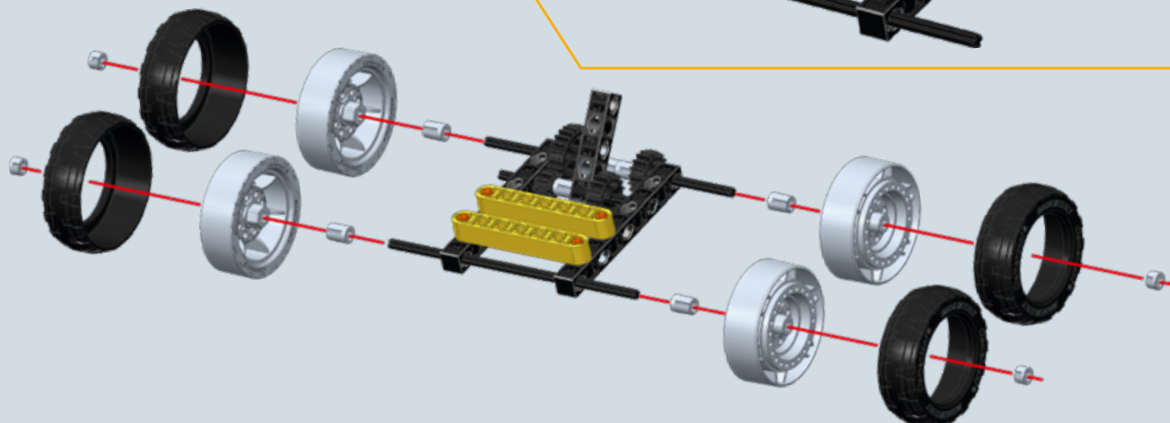
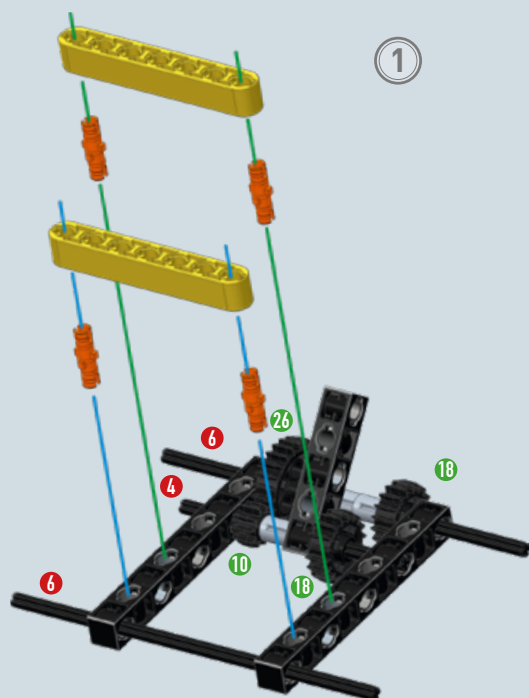

4

2

1:1

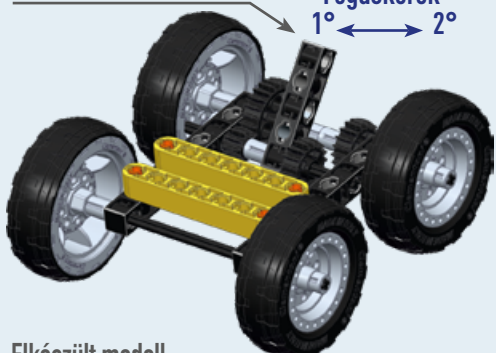

1:1

Váltókar

Fogaskerék
1° ↔ 2°

Elkészült modell

Technikai tények a manuális váltóról

Egy igazi autóban a fogaskerekek egy dobozban találhatóak, amit váltónak nevezünk. A váltót a motor és a keréktengelyek között helyezik el.

Hogyan váltanak a fogaskerekek?

Az emelőrúd (lásd a képen) mozgásba hoz különböző méretű fogaskerekeket vízszintesen a keréktengelyeken, ami - a kormánykerék-től függően - a kerekek forgásában változást okoz és megváltoztatja az autó sebességét.